

Any acadèmic	2012-13
Assignatura	21143 - Estratègies de Desenvolupament Local
Grup	Grup 1, 1S
Guia docent	A
Idioma	Català

Identificació de l'assignatura

Assignatura	21143 - Estratègies de Desenvolupament Local
Crèdits	1.8 presencials (45 hores) 4.2 no presencials (105 hores) 6 totals (150 hores).
Grup	Grup 1, 1S(Campus Extens)
Període d'impartició	Primer semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professors	Horari d'atenció alumnat					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx
Pere Joan Brunet Estarellas pere.brunet@uib.es	09:00h	11:00h	Dimarts	01/10/2012	31/07/2013	40.

Titulacions on s'imparteix l'assignatura

Titulació	Caràcter	Curs	Estudis
Grau de Geografia	Optativa	Tercer curs	Grau

Contextualització

Estratègies de desenvolupament local és una assignatura optativa del mòdul d'Orientació Professional, constituït per 22 assignatures i un total de 132 crèdits ECTS, distribuïts en 3 grans matèries: Medi Ambient (36c), Planificació (36c) i Ciències Socials (60c). En aquest mòdul es concentra el 70,37% de la oferta d'optativitat del pla d'estudis (114 crèdits distribuïts entre 19 assignatures), fet que respon a que es treballen les competències que han de permetre a l'estudiant profunditzar en els coneixements troncal i instrumentals ja estudiats i orientar l'adquisició de competències específiques d'alguns dels tres perfils professionals de les cinc grans àrees de treball professional contemplades en el pla d'estudis.

El principal objectiu de l'assignatura és que l'alumnat adquireixi els coneixements imprescindibles per poder analitzar escenaris, diagnosticar problemes, identificar potencialitats i proposar solucions a escala local des de l'òptica del desenvolupament sostenible. Com a sortida professional, el que se treballa en aquesta assignatura té una clara relació amb les activitats desplegades pels Agents de Desenvolupament Local (ADL).

Requisits

Competències

Any acadèmic	2012-13
Assignatura	21143 - Estratègies de Desenvolupament Local
Grup	Grup 1, 1S
Guia docent	A
Idioma	Català

La orientació y metodologia de treball d'aquesta assignatura permet adquirir les següents competències.

Específiques

1. CE-10. Aplicar conceptes, tècniques i coneixements geogràfics per solucionar problemes, propiciar el desenvolupament, crear riquesa i millorar la qualitat de vida de les persones a través de la planificació sectorial pública i privada, l'ordenació del territori, la prevenció de riscos, la conservació i les polítiques de sostenibilitat i igualtat)..
2. CE-11. Conèixer i aplicar els conceptes, mètodes i instruments que permeten la gestió responsable dels recursos naturals, la protecció del medi ambient i l'ús sostenible del territori de forma compatible amb la satisfacció responsable de les necessitats creixents de recursos..
3. CE-12. Adquirir un coneixement crític i la capacitat per identificar i contextualitzar apropiadament fets històrics i manifestacions artístiques i culturals que contribueixin a enriquir la perspectiva social de la Geografia..

Genèriques

1. CG4. Poder transmetre informació, idees, problemes i solucions de qualsevol dels camps temàtics de l'àmbit geogràfic o afins a un públic tant especialitzat com no especialitzat.

Continguts

Temari de l'assignatura.

Continguts temàtics

1. El desenvolupament local
 - Evolució de les teories sobre el desenvolupament.
 - La intervenció a escala local: Les rendes de proximitat.
 - El desenvolupament endogen. Estructura productiva, recursos, planificació etratègica i polítiques actives d'ocupació.
 - Informació, investigació, formació, intervenció i compromís a l'àmbit del desenvolupament local
 - El desenvolupament local sostenible.
2. Marc institucional, polítiques i instruments de desenvolupament estratègic a escala local
 - El marc de referència política i administrativa.
 - Estratègies de cooperació territorial.
 - Programes i accions comunitàries
 - Iniciatives dins de l'entramat estatals
 - Disseny d'un pla d'acció local: metodologia i recursos.
3. Actors implicats amb el desenvolupament local
 - Poders públics i iniciatives privades.
 - Els Instituts de desenvolupament local
 - Agències i agents d'ocupació i desenvolupament local (AODL)
 - La participació ciutadana.
4. Experiències d'intervenció a escala local a favor del desenvolupament sostenible

Estudi de casos: bones pràctiques.

Metodologia docent

Activitats de treball presencial

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció
Classes teòriques	Classe magistral	Grup gran (G)	Es pretén el desenvolupament dels diferents temes que conformen el programa de l'assignatura
Seminaris i tallers	Anàlisi de documents	Grup mitjà (M)	L'objectiu és analitzar en profunditat alguns temes de l'assignatura mitjançant l'aportació de diversos recursos. Debat.
Tutories ECTS	Tutories	Grup mitjà (M)	Atenció a l'alumnat per a consulta i resolució de problemes
Avaluació	Avaluació	Grup gran (G)	Avaluar les activitats realitzades per l'alumnat
Altres	Sortides de camp	Grup mitjà (M)	La sortida de camp és una activitat prevista en aquesta assignatura perquè l'alumnat observi la realitat i apliqui els conceptes teòrics desenvolupats a classe en la resolució de problemes.

Activitats de treball no presencial

Modalitat	Nom	Descripció
Estudi i treball autònom individual d'avaluació	Preparació de prova final	Estudiar els temes del programa de l'assignatura
Estudi i treball autònom individual o en grup	Treball	Elaboració d'un treball sobre un tema acordat previament entre el professor i l'alumne, i que s'haurà de presentar d'acord a una metodologia previament establerta, que integri teoria i pràctica.

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut de l'alumnat i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Estimació del volum de treball

Any acadèmic	2012-13
Assignatura	21143 - Estratègies de Desenvolupament Local
Grup	Grup 1, 1S
Guia docent	A
Idioma	Català

Modalitat	Nom	Hores	ECTS	%
Activitats de treball presencial		45	1.8	30
Classes teòriques	Classe magistral	15	0.6	10
Seminaris i tallers	Anàlisi de documents	20	0.8	13.33
Tutories ECTS	Tutories	2	0.08	1.33
Avaluació	Avaluació	2	0.08	1.33
Altres	Sortides de camp	6	0.24	4
Activitats de treball no presencial		105	4.2	70
Estudi i treball autònom individual	Preparació de prova final d'avaluació	50	2	33.33
Estudi i treball autònom individual o en grup	Treball	55	2.2	36.67
Total		150	6	100

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Campus Extens.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

Classe magistral

Modalitat	Classes teòriques
Tècnica	Proves de resposta breu (Recuperable)
Descripció	Es pretén el desenvolupament dels diferents temes que conformen el programa de l'assignatura
Criteris d'avaluació	A la prova escrita es valoraran es valoraràadquisició de coneixements de l'alumnat en la matèria, la gestió dels recursos, l'ordre i sistematització de les respostes.

Percentatge de la qualificació final: 24% per l'itinerari A

Anàlisi de documents

Modalitat	Seminaris i tallers
Tècnica	Escales d'actituds (No recuperable)
Descripció	L'objectiu és analitzar en profunditat alguns temes de l'assignatura mitjançant l'aportació de diversos recursos. Debat.
Criteris d'avaluació	Al seminaris i tallers es valoraran les activitats i iniciatives desplegades a títol individual per l'alumnat, la seva actitud vers l'assignatura i al seu entorn, la capacitat d'observació, la capacitat de treballar en grup, l'adequada gestió dels recursos, la capacitat de sistematització de la informació, l'interès i aptitud positiva.

Percentatge de la qualificació final: 30% per l'itinerari A

Any acadèmic	2012-13
Assignatura	21143 - Estratègies de Desenvolupament Local
Grup	Grup 1, 1S
Guia docent	A
Idioma	Català

Tutories

Modalitat	Tutories ECTS
Tècnica	Escales d'actituds (Recuperable)
Descripció	Atenció a l'alumnat per a consulta i resolució de problemes
Criteris d'avaluació	Es valorarà l'interès de l'alumnat per mantenir un contacte permanent amb el professor

Percentatge de la qualificació final: 2% per l'itinerari A

Avaluació

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Proves objectives (Recuperable)
Descripció	Avaluar les activitats realitzades per l'alumnat
Criteris d'avaluació	

Percentatge de la qualificació final: 2% per l'itinerari A

Sortides de camp

Modalitat	Altres
Tècnica	Treballs i projectes (No recuperable)
Descripció	La sortida de camp és una activitat prevista en aquesta assignatura perquè l'alumnat observi la realitat i apliqui els conceptes teòrics desenvolupats a classe en la resolució de problemes.
Criteris d'avaluació	Les sortides de camp i les activitats a realitzar a partir d'elles són de vital importància per assegurar una eficient immersió de l'alumnat en el territori. Es valoraran les activitats i iniciatives desplegades a títol individual per l'alumnat, la capacitat d'observació, la capacitat de treballar en grup, la detecció d'una progressiva maduració, l'adequada gestió dels recursos, l'ordre i sistematització de la informació a l'hora de presentar el material elaborat, l'interès i aptitud positiva.

Percentatge de la qualificació final: 12% per l'itinerari A

Treball

Modalitat	Estudi i treball autònom individual o en grup
Tècnica	Treballs i projectes (Recuperable)
Descripció	Elaboració d'un treball sobre un tema acordat prèviament entre el professor i l'alumne, i que s'haurà de presentar d'acord a una metodologia prèviament establerta, que integri teoria i pràctica.

Criteris d'avaluació

Percentatge de la qualificació final: 30% per l'itinerari A

Recursos, bibliografia i documentació complementària

Bibliografia bàsica

ALBURQUERQUE LLORENS, F. (2002): Desarrollo económico territorial: guía para agentes. Instituto de Desarrollo Regional, Sevilla.

ASOCIACIÓN DE GEÓGRAFOS ESPAÑOLES (2005): Desarrollo territorial sostenible en España: Experiencias de cooperación. Boletín de la AGE nº39.

Any acadèmic	2012-13
Assignatura	21143 - Estratègies de Desenvolupament Local
Grup	Grup 1, 1S
Guia docent	A
Idioma	Català

CUCÓ, A., ROMERO, J., FARINÓS, J. (eds.): La organización territorial del Estado. España en Europa: un análisis comparativo. PUV. Valencia.

GARCÍA RODRÍGUEZ, J.L. (ed.) (2009): La organización territorial del Desarrollo Local en España. Grupo de Desarrollo Local de la AGE, La Laguna.

GARCÍA RODRÍGUEZ, J.L.; GODENAU, D., FEBLES RAMÍREZ, F. (eds.) (1999): Instrumentos para el desarrollo local. Ayuntamiento de Santa Cruz de Tenerife.

IZQUIERDO VALLINA, J. (2002): Manual para agentes de desarrollo rural. Mundi-Prensa, Madrid.

MARTÍNEZ PUCHE, A. (coord.) (2001): El desarrollo rural/local integrado y el papel de los poderes locales. Universidad de Alicante.

MARTINEZ PUCHE, A. SALAS ARQUEROS, J.P., SANCHEZ NAVAS, J. CORTÉS SAMPER, C. (eds): Sostenibilidad en los espacios rurales. Proyectos europeos, herramientas participativas, experiencias municipales y territoriales en España. CEDER-AITANA. Alicante.

MURGA MENOYO, M.A. (coord.) (2006): Desarrollo local y Agenda 21. Una visión social y educativa. Pearson, Madrid.

PÉREZ RAMÍREZ, B. y CARRILLO BENITO, E. (2000): Desarrollo Local: Manual de Uso. Federación Andaluza de Municipios y Provincias-ESIC Editorial, Madrid.

RODRÍGUEZ GUTIÉRREZ, F. (ed.) (1999), Manual de Desarrollo Local. Trea, Gijón.

ROMERO GONZÁLEZ, J. y FARINÓS DASÍ, J. (eds.) (2004): Ordenación del territorio y desarrollo territorial. Trea, Gijón.

SAAVEDRA, J., ZAPATA, V., LEGNA, C. (2005): Lecciones para la actualización técnica en desarrollo local. Sociedad de Desarrollo de Santa Cruz de Tenerife.

VACHON, B. (2001): El desarrollo local: teoría y práctica. Reintroducir lo humano en la lógica de desarrollo. Trea, Gijón.

VALCÁRCEL-RESALT, G. y TROITIÑO VINUESA, M.A. (coords.) (1992): Desarrollo local y medio ambiente en zonas desfavorecidas. Ministerio de Obras Públicas y Transportes, Madrid.

VÁZQUEZ BARQUERO, A. (1988): Desarrollo Local. Una estrategia de creación de empleo. Pirámide, Madrid.

ZAPATA HERNÁNDEZ, V.M. (2001): La dimensión técnica en el desarrollo territorial: estructuras, Universitat Jaume I, Castelló.

Bibliografia complementària

Altres recursos

